

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 449/2010-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. marca 2011 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Jána Lubyho v konaní o sťažnosti D. Ch., L., zastúpenej advokátom JUDr. J. V., N., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Dolný Kubín v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 32/2005, za účasti Okresného súdu Dolný Kubín, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo D. Ch. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Dolný Kubín v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 32/2005 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Dolný Kubín p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 32/2005 konal bez zbytočných prietáhov.

3. D. Ch. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 2 000 € (slovom dvetisíc eur), ktoré jej je Okresný súd Dolný Kubín povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Dolný Kubín je povinný uhradiť D. Ch. trovy konania v sume 254,88 € (slovom dvestopäťdesiatštyri eur a osemdesiatosem centov) na účet jej právneho zástupcu JUDr. J. V., N., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. októbra 2010 doručená sťažnosť D. Ch., L. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. J. V., N., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 32/2005 (ďalej len „namietané konanie“).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že okresný súd pod sp. zn. 4 T 32/2005 vedie trestné konanie proti sťažovateľke a R. K. (ďalej len „spoluobžalovaný“) ako obžalovaným pre trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona platného a účinného do 31. decembra 2005 (ďalej len „Trestný zákon“) spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona a pre trestný čin výtržníctva podľa § 202 ods. 1 Trestného zákona. Sťažovateľka namieta, že označené trestné konanie „... *I napriek skutočnosti, že odo dňa začatia konania už uplynulo viac ako 5 rokov a 6 mesiacov do dnešného dňa nie je toto konanie právoplatne skončené*“.

Sťažovateľka tvrdí, že v jej trestnej veci „ide o trestné konanie za trestný čin ublíženia na zdraví a za trestný čin výtržníctva. t. j. za trestné činy, ku ktorým existuje bohatá súdna judikatúra“, pričom „Z obsahu spisu Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn.

4 T 32/2005 je zrejmé, že ja – sťažovateľka som sa spolu s mojím advokátom JUDr. J. V. zúčastňovala nariadených hlavných pojednávanií vo veci. Toto trestné konanie sa neustále preťahuje pre opakované neúčasti obžalovaného R. K., svedka R. B., svedka M. S., svedkyne E. S. a svedkyne J. Š. rod. K. na nariadených hlavných pojednávaniach,, ktorým za ich neúčasti na hlavných pojednávaniach nikdy neboli súdom uložené poriadkové pokuty...“.

Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľky D. Ch. rod. Ch. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Dolný Kubín v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 32/2005 porušené bolo.

Okresnému súdu Dolný Kubín sa prikazuje, aby v konaní vedenom na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 4 T 32/2005 konal bez zbytočných prietáhov.

Sťažovateľke D. Ch. rod. Ch. sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 3.000,-EUR, ktoré je Okresný súd Dolný Kubín povinný zaplatiť sťažovateľke D. Ch. rod. Ch. do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Sťažovateľke D. Ch. rod. Ch. sa priznávajú trovy tohto konania v sume 254,88 EUR, ktoré je Okresný súd Dolný Kubín povinný zaplatiť sťažovateľke D. Ch. rod. Ch. na účet advokáta JUDr. J. V... do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval a uznesením sp. zn. IV. ÚS 449/2010 z 25. novembra 2010 ju prijal na ďalšie konanie. Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľky a predsedníčku okresného súdu, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Predsedníčku okresného súdu ústavný súd zároveň vyzval, aby sa vyjadrila k sťažnosti.

Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti sp. zn. Spr 1036/10 z 13. januára 2011 doručenom ústavnému súdu 20. januára 2011 poukázala na procesné úkony, ktoré v trestnej veci sťažovateľky okresný súd vykonal, a v záverečnej časti uviedla:

„Z uvedeného prehľadu konštatujem, že zákonný sudca vykonal úkony smerujúce k rozhodnutiu vo veci a dňa 07. 10. 2010 vyhlásil rozsudok.“

Keďže predsedníčka okresného súdu aj právny zástupca sťažovateľky ústavnému súdu oznámili, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd z predloženého spisu okresného súdu sp. zn. 4 T 32/2005 zistil tento priebeh namietaného konania:

1. Dňa 16. marca 2005 doručila Okresná prokuratúra Dolný Kubín okresnému súdu obžalobu proti sťažovateľke a spoluobžalovanému pre trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona spolu s trestným činom výtržníctva podľa § 202 ods. 1 Trestného zákona.

2. Prvé hlavné pojednávanie vo veci bolo nariadené na 27. máj 2005; toto pojednávanie bolo odročené bez vykonania dokazovania z dôvodu neúčasti spoluobžalovaného (nemal vykázané doručenie predvolania) na 13. júl 2005, ktoré však bolo znovu odročené pre opätovnú neúčasť spoluobžalovaného, ako aj predvolaných svedkov na 25. november 2005.

3. Na hlavnom pojednávaní, ktoré sa konalo 25. novembra 2005, okresný súd vypočul oboch obžalovaných, poškodených manželov S. a svedkov, pričom pojednávanie odročil na základe žiadosti obhajcu sťažovateľky o doplnenie dokazovania o výsluch svedkyne H. a svedka B. na 7. apríl 2006.

4. Hlavné pojednávanie konané 7. apríla 2006 bolo po vypočutí svedkyne odročené z dôvodu neúčasti svedka B. na 28. september 2006, ktoré bolo tiež odročené bez dokazovania pre neúčasť spoluobžalovaného a svedka B., ktorý nemal vykázané doručenie

(právny zástupca sťažovateľky trval na osobnom výsluchu tohto svedka), na 29. december 2006.

5. Termín pojednávania nariadený na 29. december 2006 bol zrušený, pričom ďalšie hlavné pojednávanie bolo nariadené na 2. marec 2007, ktoré bolo pre neúčast' svedka B. bez vykonania dokazovania odročené na neurčito. Okresný súd po odročení pojednávania vykonal úkony na zistenie pobytu svedka B. (z telefonického rozhovoru okresný súd zistil, že svedok pracuje v zahraničí).

6. Po oznámení svedka B., kedy sa bude nachádzať na území Slovenskej republiky, okresný súd nariadil pojednávanie na 10. júl 2007, na ktorom vypočul svedka B. a pojednávanie odročil na 12. júl 2007 na účely vyhlásenia rozsudku.

7. Okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 4 T 32/2005 z 12. októbra 2007, proti ktorému podala sťažovateľka 4. decembra 2007 odvolanie (spoluobžalovaný proti rozsudku odvolanie nepodal, a preto vo vzťahu k nemu rozsudok nadobudol právoplatnosť 2. januára 2008).

8. Okresný súd predložil spis Krajskému súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie o odvolaní 7. januára 2008. Krajský súd po neverejnom zasadnutí uznesením sp. zn. 1 To 8/2008 z 5. februára 2008 vrátil spis okresnému súdu na vykonanie opravy písárskych chýb a iných zrejmych nesprávností (spis bol okresnému súdu doručený 14. februára 2008).

9. Dňa 15. februára 2008 došlo v sťažovateľkinej veci k zmene zákonného sudcu z dôvodu stáže doterajšej zákonnej sudkyne na krajskom súde. Nový zákonný sudca vykonal v súlade s pokynom krajského súdu opravy v rozsudku uznesením z 26. mája 2008; proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka 10. júna 2008 sťažnosť.

10. Dňa 2. júla 2008 bola vec opätovne pridelená pôvodnej zákonnej sudkyňi, pričom spis bol na rozhodnutie o sťažnosti sťažovateľky predložený krajskému súdu až 30. septembra 2008; krajský súd rozhodol o sťažnosti sťažovateľky na neverejnom zasadnutí uznesením z 21. októbra 2008 tak, že napadnuté uznesenie o oprave rozsudku zrušil a uložil okresnému súdu vo veci znova konať a rozhodnúť (spis bol okresnému súdu vrátený 14. novembra 2008).

11. Okresný súd rozhodol opätovne o oprave rozsudku uznesením zo 16. decembra 2008, ktoré bolo spoluobžalovanému doručené (po vypátraní jeho aktuálneho pobytu)

16. februára 2009; sťažovateľka podala proti tomuto uzneseniu sťažnosť doručenu okresnému súdu 30. januára 2009. Dňa 20. marca 2009 bol spis predložený krajskému súdu na rozhodnutie. Krajský súd uznesením z 2. apríla 2009 zamietol sťažnosť sťažovateľky z dôvodu, že bola podaná oneskorene; uznesenie krajského súdu bolo spoluobžalovanému doručené až 30. júna 2009.

12. Okresný súd následne 9. júla 2009 predložil spis krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľky z 12. júla 2007; o odvolaní rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 3 To 99/2009 zo 17. septembra 2009 tak, že rozsudok okresného súdu z 12. júla 2009 zrušil aj vo vzťahu k spoluobžalovanému a vrátil vec na nové konanie a rozhodnutie (zrušujúce rozhodnutie krajského súdu bolo doručené stranám konania v období od 23. do 28. novembra 2009).

13. Keďže v priebehu konania došlo k viacerým zmenám zákonných sudcov, bolo potrebné vo veci vykonať celé hlavné pojednávanie znovu. Okresný súd nariadil pojednávanie na 10. december 2009; toto pojednávanie bolo na žiadosť obhajcu sťažovateľky (z dôvodu jej práceneschopnosti) odročené na 2. február 2010, ktoré bolo na opätovnú žiadosť obhajcu sťažovateľky (z dôvodu kolízie termínov pojednávanií) odročené na 30. marec 2010.

14. Na pojednávaní uskutočnenom 30. marca 2010 okresný súd vykonal dokazovanie, predovšetkým výsluchom strán a svedkov a pojednávanie odročil na 29. apríl 2010, ktoré opätovne odročil bez vykonania dokazovania na účely zistenia pobytu spoluobžalovaného; ďalšie pojednávanie bolo nariadené na 1. júl 2010.

15. Dňa 1. júla 2010 sa uskutočnilo ďalšie pojednávanie, na ktorom okresný súd vykonal dokazovanie a pojednávanie odročil na 31. august 2010, ktoré bolo bez vykonania dokazovania odročené na 7. október 2010 (z dôvodu nedoručenia predvolania spoluobžalovanému).

16. Na pojednávaní konanom 7. októbra 2010 bol vyhlásený rozsudok, ktorý bol stranám doručovaný v období od 27. októbra do 27. decembra 2010. Sťažovateľka, ako aj spoluobžalovaný podali proti rozsudku odvolanie.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva a slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka, resp. strany konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr.

I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, I. ÚS 80/06). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že predmetom namietaného trestného konania je rozhodovanie o obžalobe proti sťažovateľke a spoluobžalovanému pre trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona a pre trestný čin výtržníctva podľa § 202 ods. 1 Trestného zákona. Ide o štandardnú rozhodovaciu agendu súdov prvého stupňa v právnej veci, ku ktorej existuje ustálená judikatúra všeobecných súdov, a preto nemožno namietané konanie považovať z právneho hľadiska za zložité. Doterajší priebeh namietaného konania nesignalizuje ani skutkovú zložitost' veci, ktorá by mohla aspoň čiastočne ospravedlniť skutočnosť, že okresný súd vo veci po uplynutí šiestich rokov od začatia konania (doručenia obžaloby) právoplatne nerozhodol. Z hľadiska hodnotenia povahy veci ústavný súd vzal do úvahy všeobecnú zásadu uznávanú aj v judikatúre ESĽP, podľa ktorej sa primeraná lehota na konania v trestných veciach v dôsledku mimoriadne citel'ného zásahu do sféry osobnostných práv a slobôd, ktorý je s priebehom trestného procesu spojený, musí posudzovať prísnejšie (II. ÚS 32/03, I. ÚS 80/06), a z tohto hľadiska posudzoval doterajší priebeh namietaného konania.

2. Pri hodnotení správania sťažovateľky ako obžalovanej v namietanom trestnom konaní ústavný súd nezistil žiadnu závažnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom. Sťažovateľka je v namietanom konaní zastúpená obhajcom – advokátom, ktorý v dvoch prípadoch požiadal o odročenie hlavného pojednávania (onemocnenie sťažovateľky a kolízia pojednávania). Spoločne so svojim obhajcom sa sťažovateľka zúčastnila všetkých dosiaľ uskutočnených pojednávania v posudzovanej trestnej veci. Procesné návrhy a úkony, ktoré sťažovateľka spolu so svojim obhajcom v doterajšom priebehu namietaného konania uplatnila (návrhy na doplnenie dokazovania, podanie odvolania a sťažnosti), nemožno pripísať na jej ťarchu, keďže ich efektívne uplatnila v súvislosti so svojím právom na obhajobu.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej trestnej veci. V tejto súvislosti ústavný súd poukázal na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej k zbytočným priet'ahom v konaní, a teda k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže dôjsť nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08). Rovnako tak môže zapríčiniť porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy aj nesprávna činnosť štátneho orgánu (m. m. II. ÚS 33/99).

Vychádzajúc z obsahu súvisiaceho trestného spisu ústavný súd konštatoval, že aj keď v doterajšom priebehu namietaného konania nedošlo k dlhodobejším obdobiam nečinnosti okresného súdu, v podstate celý jeho doterajší priebeh je poznamenaný neefektívnou a nesprávnou činnosťou okresného súdu spočívajúcou v neefektívnom nariad'ovaní hlavných pojednávanií (nezabezpečenie účasti predvolaných svedkov a spoluobžalovaného, problémy s doručovaním rozhodnutí spoluobžalovanému) a vecnými a formálnymi pochybeniami pri rozhodovaní. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje najmä na skutočnosť, že krajský súd dvakrát (uzneseniami z 5. februára 2008 a 21. októbra 2008) vrátil okresnému súdu vec na odstránenie zjavných chýb v písomnom vyhotovení rozsudku z 12. októbra 2007 a zosúladienie jeho obsahu s obsahom zápisnice o hlavnom pojednávanií z 12. októbra 2007. Následne krajský súd uznesením sp. zn. 3 To 99/2009 zo 17. septembra 2009 na základe odvolania sťažovateľky zrušil tento rozsudok a vrátil vec okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol. V odôvodnení označeného uznesenia krajský súd okrem iného uviedol:

„... Vyhotovenie rozsudku musí byť v zhode s obsahom rozsudku tak, ako bol vyhlásený.

Podľa zápisnice o hlavnom pojednávanií rozsudok okresného súdu bol vyhlásený tak, že obžalovaná... (ale aj obžalovaný...) boli uznaní vinnými iba z jedného trestného činu... V písomnom vyhotovení rozsudku už je však ale uvedené, že obidvaja obžalovaní boli uznaní vinnými jednak z tohto trestného činu..., ale aj z trestného činu výtržníctva... Oproti vyhlásenému rozsudku na hlavnom pojednávanií teda došlo u obžalovaných k rozšíreniu trestnej zodpovednosti... čo je v rozpore s ust. § 129 Tr. por.

V písomne vyhotovenom rozsudku pri ukladaní trestu okresný súd opomenul aplikovať aj ustanovenie o úhrnnom treste...

Na písárske a vecné chyby, ako aj nesprávny procesný postup, krajský súd poukázal už v predchádzajúcich uzneseniach. Na podklade tam uvedených dôvodoch preto možno konštatovať, že zápisnica o hlavnom pojednávaní okresného súdu z 12. októbra 2007, ale aj písomné vyhotovenie rozsudku okresného súdu, nespĺňajú ani základné kritériá pre úradnú, resp. verejnú listinu...“

V dôsledku uvedených pochybení a neefektívnej činnosti okresného súdu došlo k značnému predĺženiu namietaného súdneho konania, ktoré treba pripísať na ťarchu okresného súdu. Ústavný súd zároveň konštatoval, že už samotná dĺžka namietaného konania (do dňa rozhodnutia ústavného súdu už viac ako 6 rokov, pričom skutok, pre ktorý bola podaná obžaloba, sa stal 13. apríla 2004, t. j. takmer pred 7 rokmi) v relatívne jednoduchšej trestnej veci zakladá dôvod na vyslovenie záveru o jeho nezlučiteľnosti s imperatívom ustanoveným v čl. 48 ods. 2 ústavy, keďže v ňom došlo k predĺženiu stavu právnej neistoty sťažovateľky do takej miery, že sa jej právo na súdnu ochranu stáva iluzórnym, a teda ho ohrozuje vo svojej podstate (m. m. I. ÚS 66/03, I. ÚS 73/06, I. ÚS 80/06).

Doterajšiu zjavne neprimeranú dĺžku namietaného súdneho konania nemôže v žiadnom prípade ospravedlniť ani skutočnosť, že v jeho doterajšom priebehu došlo k viacerým zmenám v osobách zákonného sudcu (celkom štyrikrát); táto skutočnosť totiž nemôže byť pripísaná na ťarchu sťažovateľky ako strany trestného konania. Ústavný súd v tejto súvislosti poukázal na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej skutočnosť, že okresný súd mal personálne problémy, ktoré nedokázal riešiť, nemôže byť pripočítaná na ťarchu strany súdneho konania a nemá povahu okolnosti, ktorá vylučuje zodpovednosť súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný rozhodnúť v predmetnej právnej veci (I. ÚS 156/02, II. ÚS 247/2010). Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote.

Na základe uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu došlo v namietanom trestnom konaní k zbytočným priesťahom v konaní, a teda aj k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (bod 1 výroku tohto nálezu).

V nadväznosti na tento výrok v záujme zabezpečenia efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľke ústavný súd prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde v namietanom konaní konať bez zbytočných priesťahov (bod 2 výroku tohto nálezu), keďže vec ešte nie je právoplatne skončená (proti v poradí druhému meritórnemu rozsudku vo veci zo 7. októbra 2010 totiž sťažovateľka podala odvolanie).

IV.

Ústavný súd môže priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadostučinenie (čl. 127 ods. 2 ústavy, § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde).

Cieľom primeraného finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

Sťažovateľka žiadala, aby jej bolo priznané primerané finančné zadostučinenie v sume 3 000 €, čo odôvodnila najmä tým, že „... stav mojej právnej neistoty trvajúcí viac ako 5 rokov a 6 mesiacov mi spôsobil nielen materiálnu ujmu, ale aj nemateriálnu ujmu, najmä zdravotné problémy“.

Pri určení sumy primeraného finančného zadostučinenia vychádzal ústavný súd zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj EŠLP, ktorý spravodlivé finančné

zadosťučinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Zohľadňujúc predovšetkým doterajšiu neprimeranú dĺžku namietaného konania, právnu povahu veci, o ktorej okresný súd rozhoduje, ako aj charakter zbytočných priet'ahov, ku ktorým došlo v namietanom konaní (neefektívna a nesprávna činnosť okresného súdu), ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade bude priznanie finančného zadosťučinenia v sume 2 000 € s'ťažovateľke primerané konkrétnym okolnostiam prípadu (bod 3 výroku tohto nálezu).

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania s'ťažovateľky, ktoré jej vznikli v súvislosti s jej právnym zastupovaním v konaní pred ústavným súdom advokátom JUDr. J. V. Ústavný súd pri rozhodovaní o úhrade trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2009, ktorá bola 721,40 €, keďže išlo o úkony právnej služby vykonané v roku 2010. Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a spísanie s'ťažnosti) podľa § 1 ods. 3, § 11 ods. 2, § 14 ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to za každý úkon po 120,23 €, t. j. spolu v sume 240,46 €, čo spolu s režijným paušálom dvakrát po 7,21 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje sumu 254,88 € (bod 4 výroku tohto nálezu).

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu s'ťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. marca 2011